

Kunnanvaltuusto	§ 95	07.12.2020
Kunnanhallitus	§ 266	14.12.2020
Tekninen ja elinvoimalautakunta	§ 50	14.12.2021
Kunnanhallitus	§ 13	17.01.2022

Valtuustoaloite jatkuvan kasvatuksen menetelmiin siirtymisestä metsänhoidossa

462/00.02.00/2020

Kunnanvaltuusto 07.12.2020 § 95

Vihreiden valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 7.12.2020:

"Aloite jatkuvan kasvatuksen menetelmiin siirtymisestä metsänhoidossa

Esitämme, että Mäntsälän kunta aloittaa valmistelun metsätaloustaloudessa olevien metsiensä hoitosuunnitelman päivittämiseksi ja päivityksen yhteydessä ottaa kannan, että se pidättäytyy avohakkuista ja muista voimaperäisistä metsätaloustoimista ja käyttää metsissään pääsääntöisesti jatkuvan kasvatuksen menetelmiä. Esitämme myös, että kuntamme määrittelee metsänhoidon päätavoitteeksi luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen, ilmastonsuojelun sekä monipuolisten virkistymetsien tarjoamisen asukkaille.

Mäntsälän kunnalla on merkittävä maaomaisuus, metsätaloustaloudessa olevien maiden kasvullisen metsämaan pinta-ala on noin 840 hehtaaria. Nykyinen metsänhoitosuunnitelma on tehty vuosille 2015-2024, suunnitelman mukainen vuotuinen hakkuumäärä on noin 2500-3000m³ ja budjettitavoite 100000 euroa. Merkittävä osa kunnan omistamasta metsämaasta sijaitsee asemakaava-alueiden lähistöllä joten hakkuilla on suuri vaikutus monen mäntsäläläisen lähivirkistysalueisiin. Metsien hoidolle tuleekin määritellä selkeät tavoitteet uuden metsänhoitosuunnitelman laatimisen pohjaksi.

Metsienkäsittelymenetelmillä on suuri merkitys ilmastonäkökulmasta, mikä on otettava aiempaa enemmän huomioon. Uudistushakkuut ja niitä seuraava maanmuokkaus vaikuttavat merkittävästi ilmastoon esimerkiksi pienentämällä metsien kykyä sitoa hiiltä ja vapauttamalla maaperän hiiltä ilmakehään. Ilmastomuutoksen torjumiseen tarvitaan päästöjen vähentämisen lisäksi hiilinielujen kasvattamista.

Kunnilla on erityisvastuu luonnonsuojelusta ja kestävästä kehityksestä alueellaan (KL 1 §, LSL 6 §). Viihtyisät ja ulkoilemaan houkuttelevat kuntametsät ovat tarpeen kuntalaisten hyvinvoinnille. Lähivirkistysalueiden merkitys ihmisten terveydelle on koko ajan selvempi. Taloudellista tuottoakin metsistä voidaan saada hyödyntämällä niitä hyvinvointipalveluissa, liikunnassa ja matkailussa.

Hyvinvoivat kuntametsät ovat oleellisia myös metsälajiston kannalta. Paljon uhanalaisia lajeja elää ensisijaisesti metsissä ja runsas joukko

lajeja tarvitsee metsiä jossain vaiheessa elinkiertoaan. Suurin uhanalaisuuden syy ja tulevaisuuden riski metsälajeille ovat uudistushakkuuvaltaisen metsätalouden aiheuttamat muutokset muun muassa metsien ikärakenteessa ja lahopuun määrässä.

Metsänkäsittelymenetelmien valinnalla voidaan vaikuttaa myös kunnan vesistöjen tilaan. Uudistushakkuut ja metsämaaperän muokkaus aiheuttavat vesistöihin ravinne- ja kiintoainepäästöjä, jotka rehevöittävät vesistöjä. Erityisesti turvemaidella metsätalous aiheuttaa myös liettymistä aikaan saavia humuspäästöjä. Suometsien ojitus myös lisää hiilen hajoamista ja vapautumista ilmakehään. Myös ojitettujen soiden ennallistamisen mahdollisuudet tulee kartoittaa.

Mäntsälän strategiaan luonnonläheisenä suurkuntana sopii erityisen hyvin että kunta kantaa vastuuta luonnon monimuotoisuuden säilymisestä ja vesistöjensä tilasta, edistää virkistysmahdollisuuksia lähimetsissä sekä toimii ilmastovastuullisesti myös metsiensä hoidossa.

Vihreiden valtuustoryhmä ja allekirjoittaneet esittävät, että Mäntsälä ryhtyy valmistelemaan siirtymistä jatkuvaan kasvatukseen kunnan omistamissa metsissä."

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 14.12.2020 § 266

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen teknisen lautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Tekninen ja elinvoimalautakunta 14.12.2021 § 50

Tekninen ja elinvoimalautakunta on saanut valtuusto aloitteen, jossa esitetään siirtymistä metsienhoidossa jatkuvan kasvatuksen menetelmiin. Mäntsälän kunta on hoitanut metsiään metsänhoito suunnitelma 2015-2024 mukaisesti. Tämä suunnitelma tullaan päivittämään vuoden 2023 aikana ja tämä suunnitelma tulee seuraamaan Metsäkeskuksen tekemää Uudenmaan metsäohjelma 2021 - 2025. Metsäkeskus on tehnyt kyseisen ohjelman yhteistyössä Uudenmaan metsäneuvoston kanssa ja se ottaa hyvin kattavasti kantaa myös ilmaston kestävään metsätalouteen.

Valmistelija / lisätietoja:
kuntatekniikan päällikkö Jyrki Mäklin; jyrki.maklin@mantsala.fi
Palvelualuejohtaja Mika Pynttari; mika.pynttari@mantsala.fi

Palvelualuejohtajan päätösesitys

Tekninen ja elinvoimalautakunta päättää, että metsänhoito suunnitelma tullaan päivittämään vuoden 2023 aikana.

Päätös Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 17.01.2022 § 13

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus merkitsee tiedoksi tekninen ja elinvoimalautakunnan 14.12.2021 päätöksen liittyen valtuustoaloitteeseen jatkuvan kasvatuksen menetelmiin siirtymisestä metsänhoidossa. Metsänhoitosuunnitelmien päivityksen yhteydessä jatkuvan kasvatuksen näkökulma huomioidaan.

Kunnanhallitus toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi ja lähettää aloitteen käsittelyn edelleen valtuustolle tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.